

59
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

12-22 Δεκεμβρίου 1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Μαχαίραϊ*
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Αλανοφαιτίου*
Νομοῦ *Φραυαίου*.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Στρεμν.*
Γαντιμαῖου... ἐπάγγελμα *δι. δασκ. μαθητ.*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *9β. (1)*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Θωάννης Σιονταῖου*.....

.....
ἡλικία... *48 ἐτῶν* γραμματικαὶ γνώσεις... *Γ. 3. Στοιχειώδεις*
(νουκερινόν.)... τόπος καταγωγῆς *Μαίρδα-Προιάδης*
Σχ. ματ. τεσσάρων καὶ κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀπὸ τοῦ 1922
Ρεζαῖου Σκιντῆος ἔσιν 65... *ΑΘΗΝΩΝ*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προῦντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Ταί γόνιμα... πρῶτον το. διαί.*
ε. πορὰν καὶ καὶ ἄλλα διὰ βοσκήν ποιμνίων

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ἐπὶ τῶν χωριστῶν...*.....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
1) εἰς φυσικὰ πρόσωπα 2) εἰς Τούρκους γαιοκτῆμονας.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; ... *Ο.Χ.Ι.*.....

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Εἰς ἀμφοτέρας... Κυρίως δμως με' αὐτὴν γεωργίαν...

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

*Υπῆρχε εἰς τσιφλικούχους, Ρουφάτε. Μάξις εὐφρατα-
μαίους. Εἰργάζοντο. ~~Εἰς~~ ἄτομα, ὡς ἐργάται, συνήθως
χρειαζόμενοι*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) *Εργάται* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Ἀπὸ 1 δραχμῆς
ὡς 5 δραχμῶν*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίαμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

*Ἐχρησιμοποιοῦντο. Εργάται ἐποχικῶς, ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. καὶ ἐλάμβανον ἡμερομισθίον ἀπὸ 0,60 - 1 δραχ.
μέχρι τοῦ 1910 καὶ μετὰ ὑπὸ 2 - 5 δραχ. ὡς τοῦ 1920*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Εἰργάζοντο μόνον ἐν αὐτῇ περιοχῇ αὐτῶν.

- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ;

*Υπῆρχαν βαφεῖς καὶ συνέλεγον εἶδη ἱματισμῶν
ἀπὸ τῆς γύρω χώρας.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλά-
μιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

1) Μὲ ζῶντων κὸπρον

2) Μὲ καύσιν καὶ καταφύλας καὶ τῶν θάμνων

2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ... ἐξο. ... 1922

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἐξο. σιδηροῦν. μετὰ ἐξο. 1923

1) Μηχαναὶ μετὰ ἐξο. 1955

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; ...

1) Ἀροτρον μονόφτερον εἰς ἐλαιοὺς καὶ κημέλια

2) ἡ δίφτερα εἰς ἀνέμελα ἐδάφη ...

ἐξο. προμηθεύοντο ἀπὸ ἐργαζομένων Πατρῶν
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρον μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

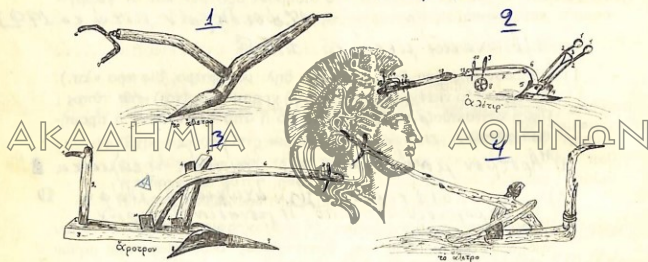
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) Ἀπὸ 1955

3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. ἐν χρῇσει ποιεῖται

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Δὲν ὑπάρχει
 5) Μηχανή ἀλωνισμού Ἀπο το' 1958.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
 Ἠλιδιοὶ τεχνίται.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; Ὁς το' ὑπ' ἀριθμ. 3.-

- 3) Ἰχνογράφησατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χειρολαβή.....	6. Λεαβάρι.....	11.
2. Ἐκρη.....	7. Κατακλειδί.....	12.
3. Ποδάρι.....	8. Παρυνκία.....	13.
4. Σφῆνις.....	9. Ὑπὶ.....	14.
5. Στάθης.....	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦσαν δύο μορφῶν:

- 1) Τὸ πλατύ (αὐλάτο) διὰ χωματερὰ ἐδάφη.
2) Ὁ μύτερό-πλατὶ πετρώδη ἐδάφη.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, ἢ ἐκ ὁσίου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

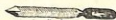
Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι.

πριόνι

ἀρίδα

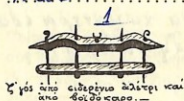

ρνί ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλοι, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *β.ο.ε.ε. Σ.ῡ.μ.ε.τ.ρ.α.ν. ὑ.μ.ε.ν.σ.ι. καὶ ἵππ.σ.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *δ.ν.ο. β.ο.ε.ε. Σ.ῡ.μ.ε.τ.ρ.α.ν. ὑ.μ.ε.ν.σ.ι. δ.ν.ο. ὑ.μ.ε.ν.σ.ι. ὑ.π.η.σ.*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ν.α.ί.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

Σχεδιάσατε αὐτὸν ὡς ἔστιν 2

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Λοῦρα

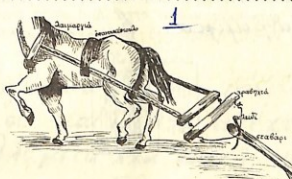
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τοῦ 1930*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Ὁ.ε. ὑ.ε.μ.ε.ν. 1. καὶ 6.ε.α.ί.δ.ε. 7.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Ὁ δ. η' κατωτέρω εἰκὼν.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν λαόν σας.....

Ὁργωνε ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἄλλος ἐνὶ οὗτοι ἄνδρας, ἐπειρώς, γυναῖκες.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Τοποθετεῖται ὁ μὲν ἐνὶ τῶν τραχιῶν τῶν βοδιῶν. Περνοῦν εἰς τὴν ἐν τῶν λαμνῶν τῶν βοδιῶν βαλόντα πανωφύλια καὶ ἐνδὲκα καὶ λαμβάνει τὸ ἄροτρον

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
Ὁμοίως ὡς ἂν.....

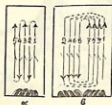
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Τὰ κατευθύνει μετὰ σχοινί τῶν ἀπαιτῶν καὶ ἅκρα ἔχων δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Διὰ τὰς ὑψηλὰν ἀρότραν ἐγίνετο ὡς ἐπὶ σχεδίαγραμμα α. καὶ διὰ τὰς ἐδαφον. ὡς ἐπὶ

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

σχεδιάγραμμα β.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῇσιν εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἄρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίας, ντάμις, σίτασις, μεσθριάδες κ.λ.π.);

ἔγινετο καὶ γίνεται εἰς λωρίδας (ἐπαρές).....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; Ναι.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

Εἰς τὰς διὰ τὴν ἐπιμυλιν ἢ ἐδάφη.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσιν παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Τὰ ἐνα ὄργωμα καθέτως, τὸ ἄλλο πλαγίως γὰρ νὰ μαλκισθῇ καὶ μαλκίτερον ἐπὶ ἐδάφους

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Εἰς ἐκπαίδειαν καὶ σποράς.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Δύο ὀργώματα. Τὸ ἓνα ἐγίνετο καὶ πρὸ τοῦ σπορέναι καὶ ἔλεγχο ἐκείνην καὶ ἔπειτα ἔπειτα μετὰ τὴν σπορὰν καὶ ἔλεγχο ὀργώματα σποράς.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τρία ἄχρι τέσσαρα μετὰ τὸν μῦτον ἀλάττειν καὶ σπορέναι.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Δύο ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ δημητριακὰ δύο ὀργώματα τὸν θυμὸν καὶ διὰ κηπευτικῶν τρία ἄχρι τέσσαρα ἀεὶ ὅσον ἢ Ἀπρίλιον*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τὸ σποροβάμι. τὸ δοκοῦν περιέχει τὸν σπόρον καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐλαμβάνετο πρὸ διασκορπισμοῦ

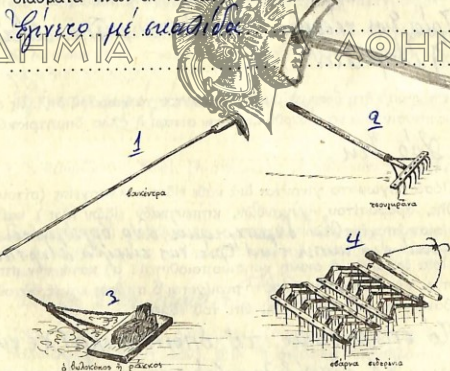
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρν, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μέτ' αὐτὸν καί τινες ἀπὸ ὕδατος καὶ στε-
ρεωμένον εἰς τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ βουκέντρον
ὡς τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1. κατωτέρω σχεδίου γραμμά

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραρίου (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .. Ναι, .. ἐγίνετο μετ' αὐτὸν βελόνην
ὡς τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 3. κατωτέρω σχεδίου.....

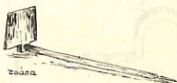
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπτι κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κάσμάς, ἢ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 1) Ξυαλίδες. διὰ σκαίψιμο καὶ καθαίρειται ὑδραμυγόν
- 2) Τάπα. διὰ κατασκευὴν αὐλάκων
- 3) Ξυαλιτζήρι. διὰ σκαίψιμο καὶ τῶν φυτῶν

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
Ο. βολοκόπος, δοποῖος. με' μίαν ξυαλίδαν
... ἐπένδου καὶ βέλους

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Στὰ παχιά (πρόντια) χωράφια
1) Στὰ ποντάρια καὶ τὰ κέντριά, κατὰ γραμμὰς.
2) Στὰ ὑπόλοιπα πετρελάτα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Στὰ ποτιστικά
ἐκαλλιεργεῖτο τριφύλλι καὶ βι. διάφορα
ἄλλα ὑπόλοιπα μετ' ἐκτροφῆς

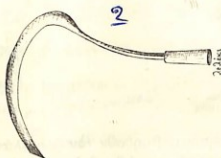
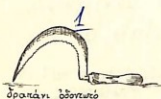
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
Στὰ αὐλάκια πρὶν καὶ μετὰ τοῦ 1920

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
μέτ' αὐτὸ δρεπάνι, ὡς τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2
κατωτέρω σχεδίων.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο, ἀλλὰ μὲν βαρυσκομῶν,
οὕτως ἄλλοι εἶδος δρεπανίων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Μὲ δρεπάνια*
ὡς ἀνωτέρω

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ἦτο... ὁμαλὴ

4) Πῶς ᾤτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν), Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἡ χειρολαβὴ ἦτο ἀπὸ ξύλου... οὐδὲν ἄλλο
σκελετὸς δὲν εἶχε ἰδιαιτέρου ὀνόμα

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Ὁ χαρμαῖς (ειδυρονηγῆς)

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Ὁχι

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον, ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... Σέμα (10) πόντους

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ...

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... τα ἀποθέτουν οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἔρριξεν ἑκάστην δράγματα τῶν θησιῶν οὐ λεφαιβες δὲ καὶ ἀνθρώπων καὶ

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἄγκυλιές.

? Πλένουντο και λερώνοναι ἀγκυλίες.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Δὲν.
ἤρχοντο οἱ τε ἤρχοντο καὶ ἐπαγγελμα-
τίες. Δερνότες ἀπὸ ἄλλου τόπου.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

1) Ἡμεῖσταντο με μεροκάματο 3 ἡμέρ. 5 δραχ.
καὶ καὶ ἑτάμα (δηλ. με παροχῇ φαγητοῦ)
2) Κατ' ἀποκοπὴν ἢ χωρὶς ἀμοιβῆς. δηλ. ἡμεῖσταν-
το με 3 ἡμέρ. 5 δραχ. με τὸν κῆρυ καὶ ἐπὶ τὸν ποῦ
ἔχοντο παροχῇ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

? Ο.Χ.Λ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἡ ἀρχὴ ἔγινετο ἐν τῇ 15ῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν ἡμεῖς, μανευαῖδες.

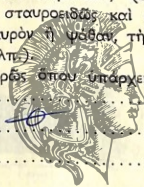
(Πάντα ἀπὸ τὴν παραβολὴν με βάναυ καὶ ἐκρίνω
φυτὰ θανάτου, κίονες καὶ ἔθνος καὶ μαυρίζω)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

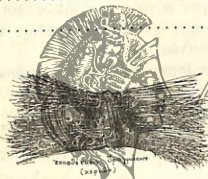
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὅταν καὶ σταχναίαν ξερὰ ἔδειντο ἀμέσως

Ὅταν ἔδειντο λίγο χρόνο καὶ ἀφύων μετὰ
ἡμέρας εἰς τὴν ξερὰν.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....
- Τοῦ Ἰδνεῖ. ἔναλ ἐργάτης. Τίς ἀμαλὶς
αὐτῆς μετέφεραν. Διερίεργει
ἔδεκάντο μετὰ δεματῖα ἀπὸ σφαιρῆς
(συμπλοκῆς), βροῦλα κ.λ.π.
δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο ἐργαλεῖον.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
- Ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν.....*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Περί τοῦ 1860*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *ὄχι φορεῖ κόπτος*

1) *Φέβρουάριον με' Μάρτιον*.....

2) *Ἰουν. καὶ Σεπτέμβριον*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, με' ἄροτρον ἢ με' ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

1) *Ῥατὴν ὑπο μικρῆς ποσότητος με' βλαδείδα*.....

2) *Ῥατὴν ὑπο μεγάλης ποσότητος με' ἄροτρον*.....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με' ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ο. Χ. Ι.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ με' ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

ἐκκεντρώνοντο εἰς τὸ ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεματῖα. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

Θεμωνιά θεμοδεταίνετο εἰς σωρὸν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρὶς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ;

Ὑπῆρχεν ἀπὸ παλαιὰ ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

*ἔξω τοῦ χωρίου. εἰς διαφορὰ μέρη.
καὶ εἰς ἀπόδειξιν 200 μέτρων ἀπὸ τοῦ
χωριοῦ.*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Καὶ δε ἀναμένειαι εἶχε καὶ ἀλώνι. τις.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀπὸ καὶ ἰουλίου καὶ 14. 15. καὶ ἀπὸ 18. 19.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

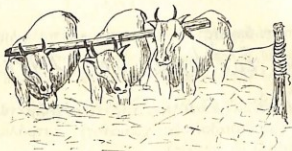
ἐγίνετο ἐπὶ αὐτῶν τοῦ δαπέδου διὰ μὲν
βοῶν καὶ μόνον.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὅχι.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
Δεν υπήρχε αὐτοκόπησις μετὰ τὸν πόλεμον.
μας.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῖσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
 στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κἀ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

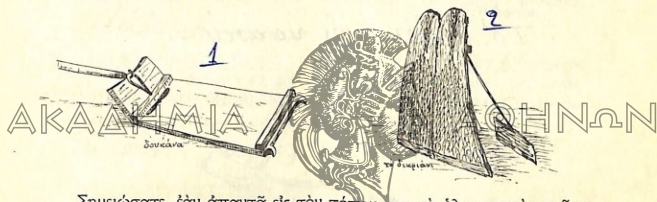
Ἐκμεταποιεῖτο ἀπὸ ἀνέμαφιν
μηχανισμὸν ἀλωνιστικῶν μέσων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στῦλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

6

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθρᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων; ..

Βυθόσυρος, ὡς ἡ εἰκὼν 1. Πλάτος 1,60 μ. μήκος 1,80 μ. καὶ ὄψις 1 μ. Παλαιότερον ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου. Σήμερα τοῦ θυμιαματιοῦ. Σήμερα ποσότητες ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων.

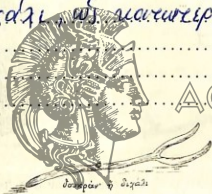
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρχιζε. μακα' εἰς 9^η ὥρ. διευδύνοντο
μακα' εἰς 4 μ.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ διχάλι, ὡς κατωτέρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ;

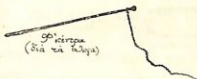
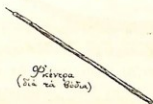
Ναί.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐκρημασμοπαίετο. το. θαννίντροι, μίνας...
1 ὥρ. 120 μέτρα. ἐν. ξύλων καὶ ἔκτο μωερὸ
εἰς τὸ ἄκρον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δούλα. ἡλωνίζοντο καὶ δύο μέρα σίτου 6
... βρώμης

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσιράνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ εἰς ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

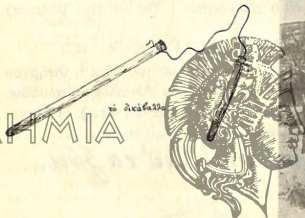
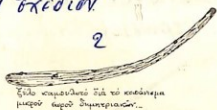
Ὅχι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ο

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.). *Εἰς αὐλὴν*

διὰ μικρὰ ποσότητα φακῶν καὶ ρεβιθιδῶν, ὡς τὸ ὑπόκριτον 1 ὁκέδιον

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Ἰθνητικοὶ διέτεον προσώπων μελῶν ἐκ οἰκογενείας. Θέν εἶχε αὐτοὶ ἰδιαιτέρη ἰδιοκτησία. Δέν ἐγίνετο κοπάνισμα διὰ μεγάλων ποσότητων

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ ἐλαιοῦ ἐπὶ ἐλαιοῦ.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Οχι

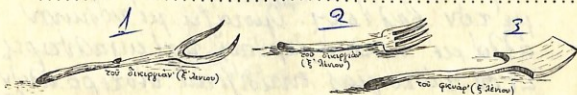
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Τὸ ἔτος 1958 τὴν ἐπρομηθεύθη οὐδὲν.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

Μάλαμα. Ἐν Κρήτῃ ἐγένετο μετὰ θρινάκι, ὡς καὶ ἐπὶ ἀριθμ. 2 ἐκείδον.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς εἶχε σχῆμα ἐπύμνου. Πρὶν τοῦ λίσ-
χνησθαι ἐκάρφονταν τοῦ θρινάκι καὶ ἔλε-
γαν εἰς τοῦ ὄνομα Σαν Θεέ μου καὶ ἔργη-
το διὰ καὶ ἐνλογίαν. ὁ Θεὸς τοῦ μαροῦν....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Με' τοῦ θρινάκι, ὡς τοῦ κακιντέρω σχεδίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

Ἐνὶ φῶς ἀνδρῶν, ἐπαντὶς γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

Κόντυλῖα ἀποχωρίζονται τὰς καρπὰς
μέ' τὸν βολίετη. Ὁμοιάζει μέ' κόντυλον
ἀλλὰ μέ' κόντυλῖα πρὶν καὶ μετὰ τὴν
ἐξάντλησιν τοῦ σίτου δεῦτερον ἁλώνι-
σμα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

τὸ γέμμο γίνεται ἐνδοῖα χωρὶς βυλάνορο καὶ τὸ δούτερο ἀνέμισμα γίνεται καρπολώνεμα δι' ἔντασι διατὸ εἰσάρι καὶ τὸ κριθαρι

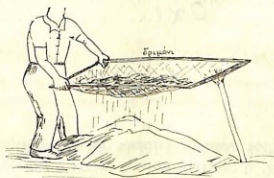
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σπαχύνων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λιχνίσματος...
δυὸ γυναῖκες ἐπιστήσαν τὰ καντύλια παύω
ἀπὸ τοῦ εὐρώ καὶ μετὰ τὰ ξεχωρίζον με' εὐν
βοήθειαν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

ἀλλὰ τὸ λίχνισμα καὶ τὸ σπασίματα
δια ἀνθρώπων χρησιμοποιοῦσαν τὸν
βαλάντρυ καὶ ἀποχωρίζαν τὸν καρπὸ
ἀπὸ τοῦ κλωνίου

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

Ὁ καρπὸς σωρεύεται μὲ βύλινον παλάμη
σταυρὸν, χαράσσεται ἐπ' αὐτὸν σταυρὸς
καὶ αὐτὸς ἐμπηγνύεται ἐν τῇ παλάμῃ εἰς τὴν
κορυφὴν καὶ παίρνει τὸν καρπὸν ἀπὸ τοῦ κλωνίου
καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸν κλωνίον μετα-
τὰ πιντὴν ἀντὶ τῆς ἀποθήκης

- 8) Ἄλλα ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ὅχι

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ὙΠΕΡΙΘΡΟΝ :

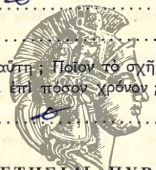
κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρου·
 τὸ δ' αὖτε ἀπεδιδυμένο ἐξ αὐτῶν ἀχρηδνα
 μολτο οὐκ οὐκ καὶ χυρῶν

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Δέν γίνετο διασφή.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ Πάσχα, λίγο πριν τὴν εὐφραντοίαν,
ἐπὶ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Γεωργίου.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, πόσαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; /

ἔλατ'· κενυθεὶς ὡς μακρόν· καὶ παρ
 ἀνέσται· γὰρ ἔλε, 11 πρὶν· καὶ μετὰ
 νύκτα· οὐκ· ἀλλ' ὡς παρ· οὐκ· ἔκταν
 ἔνα δαίμον (παρ· καὶ ἔκταν) καὶ μετὰ
 ἔνα ἀπ' ἑλ' ἔβατ'· μὴ πέρα πρὶν
 πρὶν παρ· ἔκταν.

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

δὲν εἶχε ἰδιαιτέρο ὄνομα.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παῖδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

τὴν ἀνάβαν καὶ τὴν ἀνάβαν οἱ ἡλικιωμένοι
καὶ ὁ δὲ ἀναβάντες.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

δὲν μαζέψαν ξύλα παλαιά. ὑπὸ τοῖς
δαίμονας πὺν εἶχαν σὺν ἀδελφὴν ἡλικιωμένην.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ᾠδαί, ᾠδαί, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχητικὰ κείμενα

Ὀυδερμία.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....
.....
.....

1

Πρὸς
τὸν κ. Γεωργίου Γεωργίου Γεωργίου
Β' Περιφέρειας Αθηνῶν
ἐκ Προέδρου

«Υποβάλλεται ἐρωτημα-
τιολόγιον διὰ χαιρῶν
ἐργαζία καὶ κατ' ἴδιον
παραγ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Διευθύνω τὴν αὐτὴν καὶ
υποβάλλω τὴν ἀναμνηστικὴν ἐρωτη-
ματολόγιον διὰ χαιρῶν ἐργαζία
καὶ κατ' ἴδιον παραγ., ὡς καὶ χαι-
ρῶν ἐργαζία ἀναμνηστικὴ καὶ
κατ' ἴδιον παραγ. διὰ τῶν
παραγ.

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Ἀλαμαρᾷ τῇ 3-1-70

Ἀντιπρόεδρος
Ἰωάννης τῷ Βρασεῶν
Πορτοκάρου

AKAΔHMIA

ΑΘΗΝΑΝ

Периферия тау географик биён

Για να προετοιμασούμε το χωράφι εδάφους μαλακούς (αργίλους). Φεβρουάριο ή Μάρτιο. Το Μάιο εμβολιάζουμε το χωράφι και το άνοιξιμο να μαζεύει το καστορέλι οι μαλακούς γίνεται παλιό, μέχρι το 1923 με το ξύδινο αλάτι. Μετά το 1923 χρησιμοποιούμε με πρώτη φορά το ελαφρύ που ήταν κορόφιτρο και με δύο ίχμια. Φίλοι χρησιμοποιούν και το ξύδινο.

Σήμερα και μελλοντικά από το 1955 χρησιμοποιείται
το τραντίρ και μετά το 1960 το πλαστικό με
χαρμύρα, έως το 2000

Ὡς τὰ πνεύματα ἡμεῖς τοὺς καρδοὺς ἀνθρώπων
ἀγαπᾷ καὶ προσκαλεσθῆναι αὐτοὺς ἐν ὅλῳ καρδίας τῆς ἐξουσίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

характера влече и задржан, ревнова, животна

Το βερνερσ φρχτς ταν βίβιο (Καθ' ο κακός ο Μόλις
το βερνερτς πρίπν νάνας ες' αδαί). Το βερνερμαγιν
ταν πα' ρίχας, μικρά σφίρα, με βρεγόνια.

Διαρκούν πάνω από 25 ημέρες. Αρχίζουν από τα
πρινά, άσπρη, κόβι (τα λιπόβια καύρα). Μετά

βερσίαμε τὸ κρεβίρι, τὸ σιτάρ, κυτάρη. Τὰ νάφα
 ἀνταρτή, παρ' ἡμᾶς βερσίαμε καὶ τὰ βέρια με βέρια
 ἀπὸ σφαίρας (σφαιροβέρια), ἀπὸ βάρδια, φρε-
 σαρῆς με μαυρὸς βίτας (κρεῖα). Τὰ φορτάρια
 ἐστὶ κτήματα (φῆα) ἡ βέρια = τρεῖς καὶ
 καὶ πηρῖαμε ἐξ αἰῶνος καὶ νάφαμε ἐξ ἀνταρτῆς.

Μετά το κανάλι αρχίζει η προστομιαία τράχηλος
διασφίγγει και πάλι από τα χέρια με πλατιά οκα-

Γέτια, τὸ κομπίσαμε μὲνα δέχο και τὸ κατα-
βρέχαμε. Μετὰ ἀπὸ λίγα κομπίσαμε δέχο και βάζα-
με τὰ βόδια, τὰ δέχαμε με ἀνταδὶ πολλὰ μαζὶ (ἐνν
τῶν δύο) και τὰ γυρίζαμε στ' αἰὼνι περίην 2 ὥρες
γὰ νὰ κατόν ἡ ἐκόντῃ τῶν δέχων και κατόν
τὸ ἀφύναμε δύο ἄρε νὰ στεγνῶν και κατόν τὸ
παρασέρταμε (κομπίσαμε). Μετὰ βάζαμε φρέσκῃ κο-
πρία τῶν βοδιῶν, τὴ μαλάσαμε και τὴν κατάρτε
πολὺ ἀραιά και ἔπειτα τὴν ἀπαλῶναμε στ' αἰὼνι.

Δυὸ ἄρε μετὰ παρασέρταμε πόδι τ' αἰὼνι γὰ νὰ φύγῃ
αἱ κόμποι τῆς κοπρίας και ἀμέσως ρίχναμε τὰ
στάχνα, βένταμε τὰ βόδια στὸ γυρ, βάζαμε τὰ δόξα
και εἰς τὰ βάζαμε τὸ σταβυλῶν ἦταν ἀπὸ εἰδερὸ
ἢ ἀπὸ βύλο, με δύο γὰ νὰ ἰσχυροτοῦ ἐκείθεν τὸ
βόδιον με τὸ γυρ. καὶ ἀμέσως ἀφύναμε πάντα στὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἶχαμε γύρω-γύρω στὸ γυρ ἄλλα δεινὰτα, κομπί-
ναμε (τὰ ρίχναμε στὰ αἰὼνι) καὶ τὸ διχαλῆ (βύλο
βε σχῆμα με φανερὸν ἕλκον Υ. Καὶδε φορὰ πάλι ἀδω-
νίσαμε τὰ εχορμαμένα δέχαμε. Ἰσοκάμαμε τὴ δόνη
με ἰσχύσαν ἦταν ἡντράς ἡ γυναῖκα και ζανακίμαμε.

Απὸ τὸ 1958 και ἔπειτα χρησιμοποιεῖτε τὴ αἰὼνι
νιστικὴ μηχανή.

Μετὰ τὸ εἰσπάρει ἀφύναμε στὴ μηχανή εἰσπάρει
τὰ εἰσπάρει σταχνα. Ἐάν τὰ σταχνα ἦταν πολλὰ
ἀφύναμε ἕνα μέρος και τὸ ἀφύναμε στὴ μηχανή
και ἀφύναμε μέχρι νὰ τελευτῶν ἡ δεινὰτα
Μετὰ τὸ στεναμε εἰσπάρει, ἀπὸ ἀνατολὴ πρὸς
δυὰ (ἡ σχῆμα καλὸν πρὸς ἀνατολὴ). Κατόν
περιφύναμε καὶ φανερὴ βορὰς τελευτῶν καὶ ἀφύναμε

Σύρινο αἰδέτρι

βιβινοντῆρονδῆτρο

Οριαντρε

Πατσουαντρε

Τυγος

Λοτρε

Σταβλε

Ποτρε

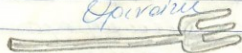
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παχι(βυρος στενόμαυρος)

Οριαντρε

Βολετρε

Μουφορε

Ντενινα

Συλλογής. Εμφανιστή Γοντικακης διδ/τος Μαχαίρας
Η συλλογή έγινε από 12 έως 23 Σεπτεμβρίου

Συντάκτης